

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
27 november 2008	22112-728/ 2008D18365	VD. 2008/2565	9 december 2008
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Aanbieding Groenboek Kwaliteit Landbouwproducten		3785281	1

_____ Geachte Voorzitter,

De Europese Commissie heeft op 15 oktober 2008 het "Groenboek over de kwaliteit van landbouwproducten: productnormen, landbouwvoorschriften en kwaliteitsregelingen" (641-08) uitgebracht.

Hierbij treft u aan de conceptaanbiedingsbrief aan de Europese Commissie (EC) en de antwoorden van het kabinet op de in het groenboek gestelde vragen.

Inhoud Groenboek

De hoge voedselprijzen vormen een prikkel om de productie op te voeren, maar dat mag niet worden gebruikt als een excuus om de gehanteerde normen te verlagen. De consumenten willen betaalbare voedingsmiddelen en waar voor hun geld. Het gaat echter niet alleen om de prijs. De consumenten en de handelaren stellen ook andere eisen aan de producten, waaronder de waarden en de kwaliteit. Voor de landbouwers is het een grote uitdaging om aan die eisen te voldoen.

De markt stelt uiteenlopende en ook steeds meer en hogere eisen. In de Europese Unie (EU) gaat het daarbij vooral om de hygiëne en de voedselveiligheid (eisen waarover niet te onderhandelen valt), de gezondheid, de voedingswaarde en maatschappelijke eisen. De consumenten zelf hebben ook steeds meer aandacht voor de invloed van de landbouw als het gaat om duurzaamheid, klimaatverandering, voedselzekerheid en ontwikkeling, biodiversiteit, dierenwelzijn en waterschaarste. Als grootste grondgebruiker speelt de landbouw een essentiële rol in de ruimtelijke ontwikkeling van regio's, landschappen en ecologisch waardevolle gebieden. Tenslotte, maar niet in de laatste plaats, zijn er in veel delen van de wereld consumenten met een stijgend besteedbaar inkomen die bij voedingsmiddelen prijs stellen op smaak, traditie en authenticiteit en die verlangen dat strengere normen worden toegepast op het gebied van dierenwelzijn.

Voor de landbouwers in de EU ligt hier een echte kans. In plaats van die eisen als een last te beschouwen, moeten zij die eisen in hun voordeel ombuigen door te leveren wat de consument wil, en door hun producten op de markt duidelijk van die van anderen te onderscheiden om zo hogere prijzen te maken.

Het landbouwbeleid van de EU moet de landbouwers steunen bij hun inspanningen om als winnaar uit de kwaliteitscompetitie te komen. De EU poogt dit reeds te bereiken door haar regelgeving, en wel in hoofdzaak door maatregelen van tweeërlei aard: de basismaatregelen en additionele kwaliteitsmaatregelen.

In deze context heeft de Commissie besloten een groenboek te publiceren. Een groenboek is hét instrument van de Commissie om een consultatie te organiseren om alle organisaties en burgers die geïnteresseerd zijn in de kwaliteit van landbouwproducten, de gelegenheid te bieden hun mening over een bepaald onderwerp te geven. De Commissie is daarom breed geïnteresseerd in reacties van boeren, voedselproducenten, NGO's, verwerkende bedrijven, de detailhandel, distributeurs, handelaren, consumenten en publiekrechtelijke organisaties.

Het groenboek bestaat uit drie onderdelen. Deel I heeft betrekking op de basisvoorschriften voor de landbouw en de door de EU gesteunde handelsnormen voor producten, met inbegrip van die waarbij specifieke kwaliteitsklassen voor producten zijn vastgesteld. In deel II gaat de Commissie in op de bestaande kwaliteitsregelingen, waarbij het gaat om de geografische aanduidingen, de producten die zijn erkend als "gegarandeerde traditionele specialiteit (GTS)", specifieke producten uit de ultraperifere gebieden en het functioneren van de eengemaakte markt in het geval van producten van de biologische landbouw. Als laatste heeft deel III betrekking op de certificeringsregelingen, hoofdzakelijk in de privésector, die de producenten helpen om de kopers/consumenten voor te lichten over hun product.

Naar verwachting zal de Commissie in mei 2009 komen met een document met beleidsopties, dat vervolgens via een officiële mededeling aan de Raad en het Europees Parlement zal worden aangeboden.

Hoofdlijnen kabinetsreactie

Tijdens de Landbouw- en Visserijraad van oktober 2008 heb ik de commissaris, mevrouw Fischer Boel, gefeliciteerd met het groenboek. Door aandacht te vragen voor (het waarborgen van) kwaliteit kiest de EC met het groenboek mijns inziens in principe de juiste strategie om de positie van kwaliteitslandbouw in de toenemende mondiale concurrentiestrijd te versterken. De verwachtingen van de consument over de kwaliteit van ons voedsel krijgen daarmee een centrale plaats, hetgeen goed aansluit bij mijn nog te verschijnen nota over voedsel.

Het groenboek is sterk gericht op informatievoorziening via etikettering en certificering. Dit is een van de manieren waarop de consument noodzakelijke basisinformatie over voedsel gegeven kan worden. De Nederlandse overheid vindt het belangrijk dat de consument weet wat hij eet en bewust de keuze voor gezond en duurzaam voedsel kan maken.

Voor Nederland bestaat voedselkwaliteit echter uit meer dan handelsnormen en naamsbescherming. Nederland vindt het belangrijk dat de productie van voedsel verder verduurzaamt en gezonder wordt. In 2050 zal de wereld zo'n 9,5 miljard consumenten tellen.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
9 december 2008	VD. 2008/2565	3

Er ligt dus een enorme uitdaging om te komen tot voedselproductie die niet alleen voldoende is en voor ieder toegankelijk, maar die bovenal ook van hoge kwaliteit is. Daarom zet Nederland in op het stimuleren van een duurzaam en gezond voedselaanbod, dat onder meer geproduceerd wordt met respect voor de mens, het dier en het milieu. Dit kan alleen door verduurzaming, ook van de consumptie. Het vraagt om een ketenaanpak, waarbij producenten, verwerkers, handelaren/verkopers en overheid de handen ineen slaan om de consument te stimuleren deze producten te kopen. Alle partijen in de keten hebben een eigen verantwoordelijkheid.

Belangrijk in het groenboek is de afweging van de rol van de overheid en die van private partijen, met name bij certificering.

Ik zet in op een betere borging van de kwaliteit van landbouwproducten, zonder dat dit gepaard gaat met substantiële extra kosten of lasten. In dat opzicht zie ik veel in private certificeringssystemen. Ook moet de zogenaamde herkomstaanduiding niet leiden tot onevenredige verhoging van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven, door onder andere extra inspecties.

Ik hoop dat de consultaties over het groenboek ook in deze richting zullen wijzen.

Ik ben verheugd dat met het groenboek in Europa de aftrap is gegeven voor het zoeken naar nieuwe wegen om de kwaliteit van ons voedsel te waarborgen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Datum

9 december 2008

Kenmerk

VD. 2008/2565

Vervolgblad

4
